

Svar på fullmäktige Viivi Ali-Löyttys motion om tryggnad av Tuomiokirkkoseurakuntas verksamhetsförutsättningar

GKR 28.11.2022 § 393

Föredragande Samfällighetens direktör Rintamäki Juha

Beslutsförslag

Kyrkorådet föreslår att kyrkofullmäktige:

1. antecknar svaret för kännedom
2. konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Beslutsförslaget godkändes.

Redogörelse

Fullmäktige Viivi Ali-Löytty med flere lämnade vid fullmäktigemötet den 6.10.2022 in en motion gällande tryggnad av Tuomiokirkkoseurakuntas verksamhetsförutsättningar. I motionen konstateras bl a att de nya internhyroirna ställt Tuomiokirkkoseurakunta inför stora ekonomiska utmaningar. Någon lättnad finns inte inom synhåll. I motionen hävdas att församlingens kumulativa underskott per 2026 uppgår till 650 000 €, antaget att det nya församlingsrådet i februari 2023 besluter avstå från kyrkan på Sveaborg.

Tillsammans med budgeten för 2023 tillställde Tuomiokirkkoseurakunta kyrkorådet en utredning av hur budgetunderskottet ska täckas.

I motionen komprimeras Tuomiokirkkoseurakuntas problem till tre punkter:

1. Personalstyrkan är i relation till arbetsmängden redan nu för liten.
2. Församlingen disponerar över fler fastigheter än den har råd med. Kyrkorna i innerstan betjänar ändå en större publik och inte endast de egna församlingsmedlemmarna. Då församlingen avstår från vissa kyrkor påverkar detta framför allt medlemmarna i andra församlingar.
3. Tuomiokirkkoseurakuntas medlemmar är i ojämlig ställning till medlemmarna i andra församlingar eftersom församlingens resurser går åt till skötsel av gemensamma frågor.

Motionsställarna vill ha en utredning och nödvändiga beslut i snabb takt för att trygga församlingens verksamhetsförutsättningar under perioden 2023-2025. I motionen ges också förslag till åtgärder som kunde lösa problemen.

Kyrkofullmäktige fastställde den 27.1.2022 grunderna för fördelningen av församlingarnas anslag och principerna för fastställande av internhyrorna under perioden 2023-2025. Beslutet bygger på de utredningar av hur verksamhetsförutsättningarna ska tryggas, som gjordes i samband med Modigt tillsammans –programmet. Under utredningen var församlingarna, de gemensamma tjänsterna och de förtroendevalda inkomplade och tillsammans försökte man uppnå kompromisser som i mån av möjlighet kunde svara mot församlingarnas behov.

Det främsta syftet med de nya principerna för fastställande av internhyrorna var att internhyrorna skulle motsvara kostnaderna för respektive utrymme. Det nya systemet ersätter det tidigare utjämnningssystemet. Tanken är att internhyrorna ska vara transparenta och rättvisa. För att säkerställa planmässigheten, kontinuiteten i verksamheten och göra anslagsfördelningen förutsägbart ingår i de nya principerna ett periodiseringssystem för uppbärande av engångskostnader.

Då beslutet om anslagsfördelningsgrunderna och principerna för internhyrorna fattades stod det klart att förändringen gynnar vissa församlingar ekonomiskt så att deras disponibla verksamhetsanslag ökar medan den nya anslagsfördelningen minskar det disponibla verksamhetsanslaget för andra församlingar. Kalkylerna

visade att Tuomiokirkkoseurakunta hör till de församlingar vars disponibla verksamhetsanslag minskar jämfört med läget tidigare då församlingen fick ett stort lanslag för sina verksamhetslokaler. Läget kompenseras med en ökning av Tuomiokirkkoseurakuntas specialtilläggs procentandel. Specialanslaget ökade då totalanslaget höjdes och lokalanslaget sammanslagits med församlingarnas anslagsandel.

Utöver det ökade specialtillägget hör Tuomiokirkkoseurakunta till dem som beviljas ett balanseringsanslag för perioden 2023-2025. Specialanslaget beviljas för att de berörda församlingarna ska få tid att anpassa sig till den nya modellen för fördelning av anslag.

Tuomiokirkkoseurakuntas specialtillägg uppgår år 2023 till ca 0,775 mn €. För jämförelsens skull konstateras att internhyran för domkyrkan år 2023 är ca 0,661 mn €. Tuomiokirkkoseurakuntas totala internhyror är ca 1,743 mn €. Sedan internhyrorna avdragits återstår för Tuomiokirkkoseurakuntas verksamhet 2023 ca 0,344 mn €, vilket motsvarar ca 10,6 % av läget år 2022. Procentuellt minskar verksamhetsanslaget för Töölön srk med ca 16,3 %. På ungefär samma nivå som i Tuomiokirkkoseurakunta blir den procentuella minskningen i Munkkiniemen srk (minskning ca 9,5 %) och Johannes församling (minskning ca 9,4 %).

Då beslut fattades om anslagsgrunderna för perioden 2023-2025 och principerna för internhyrorna beslöt man också inleda ett projekt som ska utarbeta förslag till fördelningsgrunder för församlingarnas anslag och preciseringar i principerna för internhyrorna inför planeperioden 2026-2030. Den främsta orsaken till projektet är medvetenheten om att den nya modellen för beräkning av internhyror fått ekonomiska konsekvenser för de församlingar som disponerar en särskilt stor fastighetsmassa. Särskilt betonades den roll som domkyrkan och vissa andra så kallade landmärkeskyrkor har. Noteras bör att samfälligheten inte ännu definierat innebörden i begreppet landmärkeskyrka. Termen måste således definieras om den ska tillämpas som en faktor vid fastställande av internhyrorna.

Projektarbetet pågår under en förhållandevis lång period eftersom många viktiga frågor måste utredas. För att slutsatserna som dras ska vara objektiva måste man också kunna gransa utfallet under systemets första tillämpningsår (2023). Bokslutet för 2023 sammanställs under vårvintern 2024 varefter projektet kan formulera sina slutliga förslag först under sommaren 2024. I väntan på bokslutsuppgifterna vidtas ändå många förberedande åtgärder bl a intervjuas samtliga kyrkoherdar och diverse kalkyler och modeller utarbetas inför det slutliga beslutet. Också kyrkofullmäktiges medlemmar engageras i projektet så att församlingarnas förtroendevaldas åsikter beaktas.

De gemensamma tjänsternas direktörskollegium och representanter för kyrkorådet träffade den 14.11.2022 på inbjudan av församlingen representanter för Tuomiokirkkoseurakunta. Under diskussionerna försökte man uppnå samsyn om läget och hitta hållbara lösningar som tryggar verksamheten i innerstans församlingar.

Under diskussionerna gick man igenom Tuomiokirkkoseurakuntas ekonomi, verksamhet, personalstruktur och lokaliteter och övervägde olika sätt att underlätta församlingens situation. Under diskussionen behandlades bl a tankar om att ge domkyrkan en särställning i fråga om hyres- och personalkostnader, vikten av att definiera begreppet landmärkeskyrka, möjligheterna att allokera andelar av statsfinansieringen, eventuell statlig specialfinansiering, vikten av funktionskalkyler och transparens för att bättre förstå kostnadsstrukturen. Diskussionsdeltagarna ansåg att träffen varit viktig och värdefull. Då projektet framskrider är det skäl att fortsättningsvis aktivt söka nya idéer.

Tuomiokirkkoseurakuntas budgeterade underskott för 2023 uppgår till 250 650 €, då man beaktar resterande besparingar om 73 408 €. Underskottet är ansevärt och det är viktigt att vidta åtgärder för att underskottet inte ska svälla ut under de kommande åren. Det vore mycket problematiskt att i detta skede ge Tuomiokirkkoseurakunta ett särskilt stöd redan innan den av kyrkofullmäktige godkända anslagsfördelnings- och

internhyresmodellen för 2023-2025 ens tagits i bruk. Också många andra församlingar än Tuomiokirkkoseurakunta tvingas balan-sera sin verksamhet då ekonomin stramas åt. Att bevilja Tuomiokirkkoseurakunta ett särskilt engångsbidrag skulle kräva att motsvarande inbesparing görs på annat håll. Undantaget det behovsprövade anslaget saknar samfälligheten en reservfond ur vilken man på ansökan årligen kunde bevilja understöd till församlingarna och de gemensamma tjänsterna för projekt och oförutsedda kostnader som uppstår under året.

Motionen är ovillkorligen viktig. Det är viktigt att under perioden 2023-2025 noga följa med den ekonomiska utvecklingen i Tuomiokirkkoseurakunta och de övriga församlingarna. Den ekonomiska utvecklingen måste också följas upp inom ramen för projektet som bereder ett förslag till anslagsfördelning till församlingarna och fastställandet av internhyran under 2026-2030.

Gemensamma kyrkofullmäktige 08.12.2022 § 114
749/00.00.04/2022

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige:
1. antecknar svaret för kännedom
2. konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Under behandlingen gjordes 11 inlägg.

Fullmäktige Ali-Löytty med stöd av Soininvaara, Hippi, Korkalainen, Korhola och Järviö föreslog att ärendet remitteras.

Diskussionen avslutades och ordförande gav följande omröstningsproposition:

de som stöder föredragningen röstar ja och de som stöder remissförslaget röstar nej.

Vid omröstningen gavs 26 ja –röster, 32 nej –röster, 1 blank och 32 frånvarande. Remissförslaget godkändes.

Beslut

Ärendet remitterades för ny beredning.

Barnkonsekvensbedömning

En grundlig barnkonsekvensbedömning gjordes då principerna för fördelningen av anslag samt fastställandet av internhyrorna bereddes. En barnkonsekvensbedömning behöver inte göras för svaret opå fullmäktigemotionen.

Tilläggsuppgifter

Förvaltningsdirektör Juha Silander tfn 040 563 9709, juha.silander@evl.fi